

Sygn. akt IV CSK 60/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z wniosku M. J. i G. J.
przy uczestnictwie Gminy Miasta G.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 31 sierpnia 2017 r., sygn. akt III Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący G. J. i M. J. powołali się na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego, które „(...) nie było przedmiotem oczekiwanej wypowiedzi Sądu Najwyższego odnoszącej się do zakreszenia granic zakresu »aspektu potencjalnego« zawartego w dotychczasowym orzecznictwie przy ocenie czynności, która może doprowadzić do skutku przerwania biegu terminu zasiedzenia służebności gruntowej, w szczególności czy skutek taki może wywołać tylko samo powództwo o wydanie nieruchomości (...)”. Wskazali również, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, pozwalający nadać jego rozstrzygnięciu ogólne znaczenie, a zarazem mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Konieczne jest przy tym wskazanie możliwych wariantów

jego rozstrzygnięcia i argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Problem powołany przez skarżących nie czynił zadość tym wymaganiom. Jego treść stanowiła w istocie rzeczy prezentację stanowiska procesowego skarżących co do skutków powództwa windykacyjnego w kontekście przerwania biegu zasiedzenia służebności gruntowej, które zostało zanegowane przez Sądy *meriti*, bez przytoczenia możliwych wariantów interpretacyjnych i racji, które miałyby przemawiać za jego rozstrzygnięciem, z punktu widzenia publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej.

Dodać należało, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przesądzono, iż czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia prawa w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 w związku z art. 292 i art. 175 k.c. jest każde zachowanie właściciela nieruchomości przed właściwym organem, zmierzające bezpośrednio do uregulowania stosunków prawnorzeczowych wykonywanej służebności lub do zaniechania wykonywania tej służebności. Akcja windykacyjna zmierza do przywrócenia właścicielowi pełnego władztwa nad rzeczą, z wyłączeniem innych osób (art. 140 k.c.), a tym samym również do wyzucia z posiadania i uniemożliwienia wykonywania przez inne osoby władztwa nad nieruchomością (korzystania z niej), w tym także w zakresie służebności, to zaś jest warunkiem *sine qua non* zasiedzenia służebności gruntowej (art. 292 k.c.). Stanowi tym samym adekwatny sposób obrony przed zasiedzeniem służebności gruntowej (por. uzasadnienia postanowień Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2010 r., V CSK 239/09, niepubl., z dnia 13 lutego 2014 r., V CSK 167/13, niepubl., z dnia 12 września 2013 r., IV CSK 88/13, niepubl., a także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2014 r., III CZP 45/14, OSNC 2015, nr 5, poz. 54).

Skarżący nie wykazali również oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Motywy wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania

ujawniały zresztą w tej mierze wyraźną sprzeczność argumentacyjną, powołanie się na przesłankę w postaci oczywistej zasadności skargi jest bowiem zasadniczo wyłączone, gdy skarżący jednocześnie twierdzi, że wykładnia przepisów, które stanowiły podstawę kwestionowanego orzeczenia, skutkuje powstaniem istotnego zagadnienia prawnego. Stan taki koliduje z twierdzeniem o oczywistej, widocznej już *prima vista*, wadliwości kwestionowanego rozstrzygnięcia, która stanowi istotę przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, niepubl., z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, niepubl., i z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.